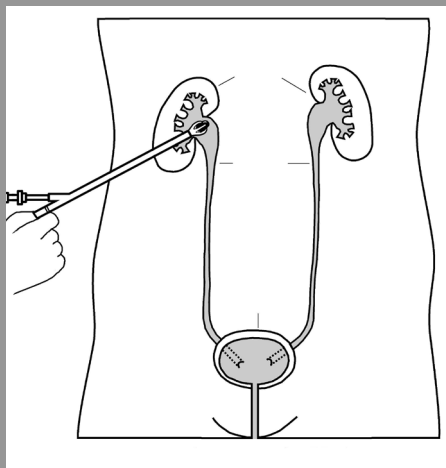

Prof. Dr. Hakki Perk
Kirurg Urolog
Spitali Amerikan 2 - Tiranë

SI I TRAJTOJMË GURËT E VESHKAVE?

Një pjesë e konsiderueshme e gurëve, veçanërisht e atyre me diametër më të vogël se 0.5 cm, bien spontanisht. Plani i mjekimit ndryshon në varësi të vendndodhjes së gurëve (veshka, kanali urinar, fshikëza e urinës), numrit dhe diametrit të tyre. Ndërkohë që aplikimi i ndërhyrjeve kirurgjikale me prerje të mëdha ka qënë shumë i përhapur deri para pak kohësh, në sajë të zhvillimit teknologjik, krahas aplikimit të metodës së thyerjes së gurëve, filluan të aplikohen operacione të mbyllura me prerje minimale, gati të padukshme: nefrolitotomia perkutane. Kjo lloj ndërhyrjeje tepër e favorshme për pacientin, e aplikuar në Shqipëri vetëm në Spitalin Amerikan 2, jo vetëm shpëton pacientin nga dhimbjet e mundimshme të gurëve, por e bën këtë nën kushte shumë komode duke minimizuar kohën e hospitalizimit dhe të rikthimit aktiviteteve të përditshme.

E shtuna Vital

nga Spitali Amerikan

GODITJA E FUNDIT GURËVE NË VESHKA

Nefrolitotomia perkutane - Metoda më e fundit e kirurgjisë urologjike

Ornela Doçi për Gazeta Shqiptare

Nga se shkaktohen gurët në veshka?

Shkaqet e krijimit të gurëve në veshka shpesh janë të panjohura. Mënyra të caktuara të të ushqyerit mund të jenë shkak për formimin e gurëve tek njerëz të ndjeshëm, megjithatë shkencërisht nuk besohet se konsumi i ushqimeve specifike nga persona të ndjeshëm shkakton formimin e gurëve në veshka. Një person që ka familjarë me gurë në veshka, ka më shumë mundësi të jetë më i ekspozuar ndaj shfaqjes së tyre.

Çrregullime të caktuara metabolike si hiperparatiroidizmi, infeksionet urinare, çrregullime të veshkave si dhe sëmundje cistike të tyre, janë gjithashtu të lidhura me formimin e gurëve.

Gjithashtu, më shumë se 70% e njerëzve me një sëmundje të rrallë të trashëguar që quhet renal tubular acidosis, janë më të ekspozuar ndaj formimit të gurëve në veshka.

Shkaktarë të tjerë të gurëve në veshka mund të jenë: konsumi i tepërt i vitaminës D, infeksionet urinare si edhe bllokimi i rrugëve urinare. Disa diuretikë dhe antiacidë me bazë kalciumi mund të rrisin rrezikun e formimit të gurëve në veshka duke rritur sasinë e kalciumit në urinë.

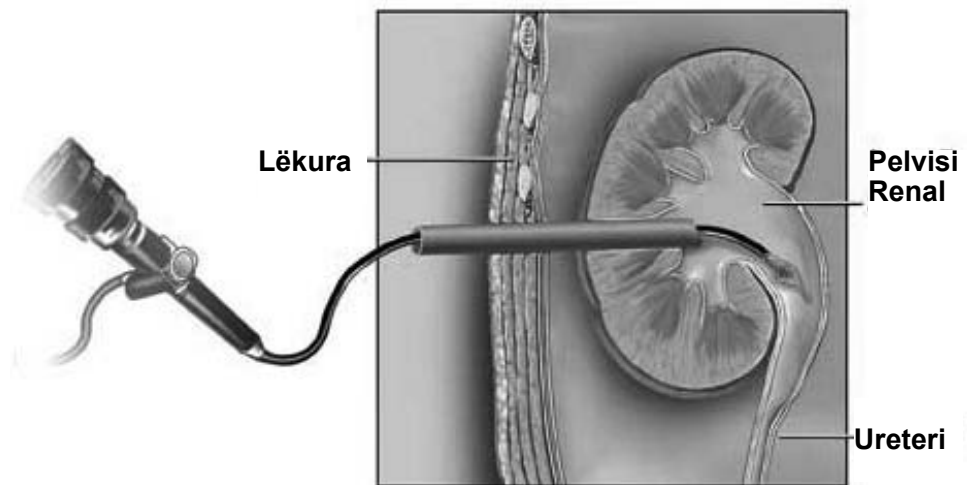
Gurët mund të formohen edhe tek personat që kanë infeksion kronik në zorrë ose që kanë pasur një operacion bypass intestinal. Gjithashtu edhe kur urina përmban sasi të tepërt të substancave të caktuara. Këto substanca mund të krijojnë kristale të vogla të cilat shndërrohen në gurë.

Gurët në veshka mund të mos shfaqin simptoma deri sa fillojnë të lëvizin poshtë nëpër ureterë përmes të cilëve urina shkon në fshikëz. Kur kjo ndodh, mund të bllokohen rrjedhjen e urinës nga veshka. Kjo gjithë shkakton enjtje të veshkave duke sjellë dhimbje shumë të fortë.

Gurët shfaqen më shpesh tek meshkujt. Ekzistenca e tyre rritet më shumë kur meshkujt hyjnë në të 40-tat dhe vazhdojnë deri në të 70-tat. Tek femrat, shfaqja e gurëve në veshka është më e shpeshtë kur ato hyjnë në të 50-tat. Kur tek një person shfaqet një gur në veshka, rritet mundësia që të zhvillohen edhe gurë të tjerë.

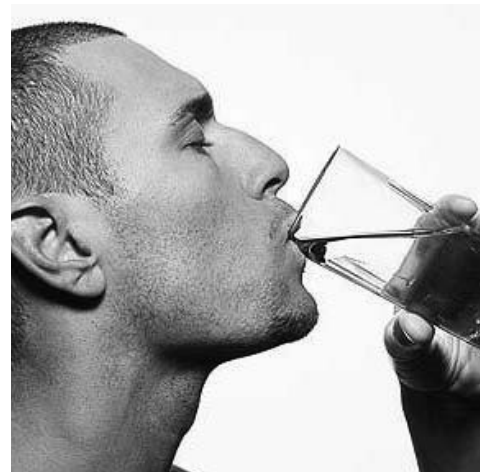
Kirurgjia Perkutane e gurëve

Para futjes së metodave moderne të kirurgjisë urologjike, mënyra e vetme e eliminimit të gurëve në veshka ishin operacionet e gjata traumatike me prerje mbi 10 -15 cm. Në sajë të nefrolitotomisë perkutane; kirurgjisë minimalisht invazive, vetëm 1% e gurëve të veshkave operohet me metodën e vjetër. Në shumicën e rasteve, gurët që nuk mund të nxirren me metodën e thyerjes ose që janë në një madhësi që nuk lejon daljen nëpër ureter nxirren jashtë veshkës me këtë metodë të avancuar që konsiderohet tashmë standarti i artë për trajtimin e gurëve.

Faktori më i madh i rrezikut për formimin e gurëve është dehidratimi - Lëngjet janë elementi më i rëndësishëm për pacientët me gurë në veshka

Në mënyrë që të prodhohet një volum urinar prej të paktën 2 litrash në ditë, rekomandohet të pihen sasi të bollshme lëngjesh. Në periudhat e djersitjes së vazhdueshme apo ushtrimeve fizike, rekomandohet një sasi ditore prej 3 ose më shumë litra lëngje (mbi 12 gota). Është e rëndësishme që sasia e lëngjeve të shpërndahet në mënyrë sa më të barabartë gjatë 24 orëve. Pothuajse të gjitha lëngjet janë të rekomandueshme të pihen, por bikarbonatet dhe uji mineral i pasur me kalcium janë veçanërisht të rekomandueshëm. Nga ana tjetër, formimi i gurëve në veshka nxitet nga sasi të mëdha të çajit të zi ose çajrave të tjerë si edhe pijeve freskuese të gazuara.

Si aplikohet procedura?

Në nefrolitotominë ose nefrolitotripsinë perkutane, kirurgu bën një prerje të vogël në shpinë nëpërmjet së cilës hyn me anë të një kateteri deri në brendësi të veshkës, aty ku është pozicionuar guri. Më tej, nëpërmjet një sonde që hyn në të njëjtin kateter, kirurgu arrin të shohë me sy të lirë madhësinë dhe vendosjen e gurit dhe ta tërheqë atë jashtë veshkës pikërisht përgjatë këtij kateteri të vetëm. Nëse guri është më i madh se kateteri atëherë më parë copëtohet në brendësi të veshkës dhe pastaj aspirohet nga sonda. Sipas zgjedhjes së pacientit dhe mjekut anesteziist procedura kryhet nën anestezë të përgjithshme, lokale ose shpinore.

Tek cilët pacientë aplikohet kjo procedurë?

Kjo procedurë mund të përdoret për të trajtuar gurët e veshkave që kanë këto karakteristika:

- Janë më të mëdhenj se 2 cm në diametër.
- Janë të mëdhenj dhe të shkakuar nga një infeksion (staghorn calculi).
- Bllokohen daljen e urinës jashtë veshkës.
- Nuk mundet të thyhen nga litotripsi e jashtme me presion valësh (ESWL).
- Gurët që formohen në pjesën e poshtme të bashkimit të veshkës me kanalin urinar (kaliks), për shkak të vendosjes anatomike dhe gravitetit, mund të trajtohen nëpërmjet kirurgjisë perkutane edhe kur janë më të vegjël se 2 cm.

 Spitali Amerikan
TIRANË / LAPRAKË +355 42 35 75 35 URGJENCË
TIRANË / RR. DIBRËS +355 42 36 66 63
FIER +355 34 23 21 23
DURRËS +355 52 22 23 33